

Bryssel den 25 november 2022
(OR. en)

15094/22

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0299(NLE)**

**SOC 644
EMPL 445
ECOFIN 1193**

NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION om tillräcklig minimiinkomst
som säkerställer aktiv inkludering
- *Politisk överenskommelse*

I. INLEDNING

1. Den 28 september 2022 lade kommissionen fram det ovannämnda förslaget för rådet.
Den 4 mars 2021 antog kommissionen handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter, vilken välkomnades av unionsledarna på toppmötet i Porto den 8 maj 2021.
Europeiska rådet välkomnade de EU-omfattande överordnade målen för 2030 i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter på områdena fattigdom, sysselsättning samt kompetens. Senast 2030 ska enligt målen antalet personer som riskerar fattigdom eller social utestängning minska med minst 15 miljoner, varav minst 5 miljoner barn. Minst 78 % i åldern 20–64 år ska vara sysselsatt och 60 % av alla vuxna bör delta i utbildning varje år.

2. Förslaget bygger på rådets rekommendation 92/441/EEG om gemensamma kriterier för tillräckliga resurser och socialtjänstförmåner i de sociala trygghetssystemen, som det kommer att ersätta, och kompletterar kommissionens rekommendation 2008/867/EG om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden. Det följer uppmaningen från rådet den 9 oktober 2020 i dess slutsatser om förstärkning av minimiinkomstskyddet för att bekämpa fattigdom och social utestängning under och efter covid-19-pandemin¹.
3. Kommissionen presenterade förslaget vid mötet i arbetsgruppen för sociala frågor den 7 oktober 2022. Arbetsgruppen behandlade förslaget vid mötena den 27 oktober 2022 och den 14 och 22 november 2022. Vid ett informellt skriftligt samråd som avslutades den 25 november 2022 enades delegationerna enhälligt om ordförandeskapets kompromisstext, som återges i bilagan.
4. Eftersom juristlingvisterna inte hade möjlighet att granska texten före överlämnandet till Coreper och rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 8 december uppmanas Coreper och rådet att nå en politisk överenskommelse om texten i bilagan.

¹ Dok. 11721/20 REV2.

II. SLUTSATS

5. Mot bakgrund av det ovanstående uppmanas Coreper att
 - a) bekräfta överenskommelsen i arbetsgruppen för sociala frågor om texten till förslaget enligt bilagan till denna not,
 - b) rekommendera rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) att vid mötet den 8 december 2022 nå en politisk överenskommelse om rådets rekommendation om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering.
6. Efter den politiska överenskommelsen kommer utkastet till rekommendation att bli föremål för juristlingvisternas granskning och läggas fram för antagande som I/A-punkt vid ett kommande rådsmöte.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292 jämförd med artikel 153.1 j,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) I syfte att säkerställa ett värdigt liv under livets alla skeden är syftet med denna rekommendation att bekämpa fattigdom och social utestängning, att eftersträva höga sysselsättningsnivåer genom att främja ett tillräckligt inkomststöd, i synnerhet minimiinkomst, och faktisk tillgång till möjliggörande och väsentliga tjänster för personer som saknar tillräckliga resurser, samt genom att främja integration på arbetsmarknaden av dem som kan arbeta, i enlighet med strategin för aktiv inkludering.
- (2) I enlighet med artikel 151 i EUF-fördraget har unionen och medlemsstaterna som mål att bland annat främja sysselsättning, förbättra levnads- och arbetsvillkor, åstadkomma ett fullgott socialt skydd och bekämpa utslagning.

- (3) I artikel 34 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) erkänns och respekteras rätten till social trygghet och sociala förmåner. I stadgan föreskrivs också att var och en som är bosatt och förflyttar sig lagligt inom unionen har rätt till social trygghet och sociala förmåner, och att unionen i syfte att bekämpa social utestängning och fattigdom ska erkänna och respektera rätten till socialt stöd och till stöd till boendet som är avsedda att trygga en värdig tillvaro för alla dem som saknar tillräckliga medel.
- (4) I rådets rekommendation 92/441/EEG av den 24 juni 1992 om gemensamma kriterier för tillräckliga resurser och socialtjänstförmåner i de sociala trygghetssystemen² uppmanas medlemsstaterna att erkänna en persons grundläggande rätt till tillräckliga resurser och socialt bistånd för ett värdigt liv, som en del av en heltäckande och konsekvent strategi för att bekämpa social utestängning, och de rekommenderas att efter behov anpassa sina system för socialt skydd. Mot bakgrund av innehållet i denna rekommendation är det lämpligt att ersätta rekommendation 92/441/EEG.
- (5) I kommissionens rekommendation 2008/867/EG av den 3 oktober 2008 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden³ fastställs en omfattande strategi för att de som kan arbeta ska kunna integreras i varaktig sysselsättning av god kvalitet och andra få tillräckliga resurser för ett värdigt liv och stöd för sitt deltagande i samhället. Denna integrerade strategi som bygger på en kombination av tre politiska delar – tillräckligt inkomststöd, inkluderande arbetsmarknader och tillgång till tjänster av god kvalitet – är särskilt viktig för de personer som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden eller är utestängda från samhället.

² Rådets rekommendation 92/441/EEG av den 24 juni 1992 om gemensamma kriterier för tillräckliga tillgångar och förmåner i de sociala trygghetssystemen (EGT L 245, 26.8.1992) (inte översatt till svenska).

³ Kommissionens rekommendation 2008/867/EG av den 3 oktober 2008 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden (EUT L 307, 18.11.2008).

- (6) I november 2017 proklamerade Europaparlamentet, rådet och kommissionen den europeiska pelaren för sociala rättigheter⁴ som fastställer 20 principer till stöd för rättvisa och välfungerande arbetsmarknader och trygghetssystem. I princip 14 anges följande: ”Var och en som saknar tillräckliga resurser har rätt till lämpliga minimiinkomstförmåner, som ska säkerställa ett värdigt liv under livets alla skeden, och verklig tillgång till hjälpande varor och tjänster. För dem som kan arbeta bör minimiinkomstförmånen kombineras med incitament att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden.”.
- (7) I handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter⁵ (*handlingsplanen*) fastställs ambitionen för en stark social union. I juni 2021 välkomnade Europeiska rådet unionens sociala mål angående fattigdomsminskning, i enlighet med Portodeklarationen⁶, enligt vilket antalet personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning ska minska med minst 15 miljoner⁷, varav minst 5 miljoner barn, fram till 2030. Europeiska rådet välkomnade även de överordnade målen om sysselsättning, att minst 78 % av alla i åldern 20–64 år ska ha arbete, och om kompetens, att minst 60 % av alla vuxna ska delta i utbildning varje år. En reviderad social resultattavla och en ram för riktmärkning av minimiinkomst som kommittén för socialt skydd enats om, medför att det analytiska underlaget för den europeiska planeringsterminen, den gemensamma sysselsättningsrapporten och de landsspecifika rekommendationerna förstärks.
- (8) I Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess understödjande mål understryks att hållbar ekonomisk tillväxt behöver gå hand i hand med en utrotning av fattigdom och andra brister, minskad ojämlikhet och förbättrad tillgång till hälsa, utbildning och sysselsättning.

⁴ Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (2017/C 428/09)

⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter* (COM(2021) 102 final).

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁷ Jämfört med 2019.

- (9) Europaparlamentet uppmanade i sin resolution av den 24 oktober 2017⁸ medlemsstaterna att införa adekvata system för minimiinkomst, och minimiinkomstskyddets betydelse som ett sätt att bekämpa fattigdomen betonades. I sina slutsatser av den 12 oktober 2020⁹ uppmanade rådet kommissionen att påbörja en uppdatering av unionens ram för att ändamålsenligt stödja och komplettera medlemsstaternas politik för nationellt minimiinkomstskydd. Under konferensen om Europas framtid efterlyste medborgarna en gemensam unionsram för minimiinkomst¹⁰.
- (10) Denna rekommendation bygger på resultaten från kommissionens bedömningar¹¹ när den gick igenom de framsteg som gjorts med att genomföra kommissionens rekommendation 2008/867/EG. I bedömningarna bekräftades att strategin för aktiv inkludering äger sin giltighet, men man framhöll särskilda utmaningar som bland annat gällde låg tillräcklighet, att minimiinkomsten utnyttjades i begränsad omfattning och hade liten täckning, potentiella negativa incitament till följd av skatte- och bidragssystemen, samt problem med tillgång till tjänster av god kvalitet som gynnar social inkludering och integration på arbetsmarknaden. Det manades också till kraftigare inriktning på tillräckligt stöd till social inkludering av dem som inte kan arbeta.

⁸ Europaparlamentets resolution av den 24 oktober 2017 om minimiinkomstpolitik som ett sätt att bekämpa fattigdom (2016/2270(INI)).

⁹ Rådets slutsatser av den 12 oktober 2020, *Förstärkning av minimiinkomstskyddet för att bekämpa fattigdom och social utestängning under och efter covid-19-pandemin. Konferensen om Europas framtid. Rapport om slutresultatet*. Maj 2022, s. 58.

¹⁰ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Follow-up on the implementation by the Member States of the 2008 European Commission recommendation on active inclusion of people excluded from the labour market – Towards a social investment approach* (inte översatt till svenska), SWD(2013) 39 final. *Commission Staff Working Document on the implementation of the 2008 Commission Recommendation on the active inclusion of people excluded from the labour market* (inte översatt till svenska), SWD(2017) 257 final.

- (11) Trots att vissa framsteg med att minska fattigdom och social utestängning uppnåtts i unionen det senaste årtiondet, befann sig 2021 fortfarande över 95,4 miljoner personer i riskzonen, vilket i högre grad gällde för kvinnor än för män. Den ökade fattigdomsriskerna för personer som bor i hushåll med mycket låg arbetsintensitet och en mer djupgående och ihållande fattigdom i många medlemsstater, åtföljd av en minskad effekt av sociala transfereringar på fattigdomsminskningen, är oroväckande. Unionen och dess medlemsstater bör göra mer och på ett effektivare sätt för att hjälpa de mest utsatta och mindre gynnade.
- (12) Hållbar sysselsättning av god kvalitet är den bästa vägen ut ur fattigdom och social utestängning. Om det säkerställs att fler finns med på arbetsmarknaden bidrar detta samtidigt till finansieringen av systemen för socialt skydd, som blir mer ekonomiskt hållbara, vilket bidrar till rättvisa mellan generationerna och främjar social sammanhållning. För att uppnå högre sysselsättningsnivåer är det av yttersta vikt att stödja människor att lyckas med övergångar på arbetsmarknaden.
- (13) De sociala och ekonomiska fördelarna med tillräckliga och målinriktade sociala skyddsnet fick ännu större betydelse under nedstängningarna i samband med covid-19-pandemin. Åtgärderna för att begränsa spridningen hade oproportionerligt stora konsekvenser för kvinnor och mindre gynnade grupper, framför allt i fråga om tillgången till hälso- och sjukvård av både fysiska och psykiska skäl, till utbildning och relevanta tjänster, vilket även förvärrade de begränsningar som redan fanns i tillgången till sysselsättning¹². De lärdomar som drogs av krisen visade också på betydelsen av tillräckliga, omfattande och resilienta system för socialt skydd, som är chocktåliga, förebyggande instrument till stöd för återhämtning.

¹² Gemensam sysselsättningsrapport 2022.

- (14) Makroekonomiska trender kopplade till globalisering, den gröna och den digitala omställningen, demografiska förändringar och föränderliga arbetsmönster fortsätter att forma unionen. Omfattande och stabila sociala skyddsnät, som säkerställer tillräckligt inkomststöd och underlättar övergångar på arbetsmarknaden, däribland stöd till omskolning och kompetensutveckling, kan göra att dessa processer blir rättvisa och inkluderande. Förändrade karriärmönster i kombination med fler atypiska anställningsformer kan göra det svårare för låginkomsttagare att bli berättigade till försäkringsbaserade system för socialt skydd, och kan leda till ökad efterfrågan på alternativa stödåtgärder, såsom minimiinkomst. Efter Rysslands oerättigade och olagliga anfallskrig mot Ukraina är låginkomsthushåll och lägre medelinkomsthushåll drabbade av den kraftiga ökningen av energipriserna och därmed också av inflationen. Inkomståtgärder kan riktas in mot utsatta grupper och är förenliga med fortsatta incitament att minska energibehovet och förbättra energieffektiviteten.
- (15) Fokus i denna rekommendation ligger på ”personer som saknar tillräckliga resurser”, dvs. personer som bor i hushåll med otillräckliga, oregelbundna eller osäkra monetära och materiella resurser, något som är outhärligt för deras hälsa och välbefinnande och för att delta i det ekonomiska och sociala livet. För dem som kan arbeta måste stabila sociala skyddsnät göra det lättare att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden genom specifika stödåtgärder som kombinerar aktiva arbetsmarknadsåtgärder, hjälp med arbetssökande samt utbildning. För alla behövande, däribland dem som inte kan arbeta, säkerställer skyddsnäten tillräckligt inkomststöd och möjliggörande tjänster. Sociala skyddsnät är alltså inte ett passivt verktyg utan fungerar så långt det är möjligt som en språngbräda för socioekonomisk integration och social rörlighet uppåt, och förbättrar utsikterna till inkludering och sysselsättning.

- (16) Sociala skyddsnet innefattar en rad förmåner, monetära förmåner och naturaförmåner, som ger inkomststöd och tillgång till möjliggörande och väsentliga tjänster. Ett viktigt inslag i inkomststödet är minimiinkomstförmåner, vilket definieras som icke-avgiftsfinansierade och behovsprövade monetära förmåner vilka som en sista utväg ska fylla ut luckan upp till en viss total inkomstnivå i ett visst hushåll, när andra inkomst- eller bidragskällor har blivit uttömda eller inte är tillräckliga för att säkerställa ett värdigt liv. I vissa medlemsstater kan minimiinkomstförmåner kombineras med andra monetära förmåner som ges till hushållet och dess medlemmar, såsom barn- och familjebidrag, bostadsbidrag, arbetslöshetsförmåner, invaliditetsförmåner, förmåner vid ålderdom eller arbetsrelaterade förmåner. Det kan även komplettera minimipensioner och inkomst från arbete. Denna rekommendation behandlar huvudsakligen minimiinkomst och påverkar inte rådets rekommendation om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare¹³.
- (17) Minimiinkomst är en viktig del i strategier för att ta sig ur fattigdom och utestängning, och kan fungera som en automatisk stabilisator. I tider av ekonomisk kris kan det bidra till en hållbar och inkluderande återhämtning, lindra hushållens inkomstminskning och begränsa antalet personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning. För dem som kan arbeta ska minimiinkomst omfatta tillräckliga incitament och specialanpassade och proportionerliga villkor för att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden. Samtidigt bör minimiinkomst utformas tillsammans med incitament till arbete för att undvika hystereseffekter på arbetsmarknaden och stödja höga sysselsättningsnivåer, hög arbetsintensitet, hållbar överföring till arbetsmarknaden och inkomströrlighet uppåt.

¹³ Rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare (EUT C 2019, 387/01).

- (18) Naturaförmåner kan komplettera monetära förmåner genom att underlätta tillgång till särskilda tjänster som förskoleverksamhet och barnomsorg (i enlighet med rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti¹⁴), hälso- och sjukvård samt långtidsvård, subventionerat boende, sysselsättning och utbildning liksom väsentliga tjänster. Tillhandahållandet av sådana naturaförmåner kan bidra till att kontextualisera bedömningen av inkomststödets tillräcklighet. Vissa naturaförmåner som tillhandahålls genom riktade system och som stöder allmän konsumtion (till exempel livsmedelskuponger eller ersättning för kostnader som är direkt kopplade till boendet, såsom reducerade energitaxor) till personer som saknar tillräckliga resurser, kan beaktas vid bedömningen av inkomststödets tillräcklighet i den mån dessa förmåner direkt bidrar till att förbättra inkomstsituationen för dem som omfattas av minimiinkomsten.
- (19) Genom att göra mer för att genomföra integrerade, stabila sociala skyddsnet finns potential att inte bara förbättra de sociala och hälsomässiga utsikterna för dem som är längst bort från arbetsmarknaden, utan även att åstadkomma bestående sociala och ekonomiska fördelar för unionen, öka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och därigenom uppnå mer jämlika, sammanhållna och resilienta samhällen. Det behövs fortsatta insatser för att förbättra låginkomsttagares tillgång till det försäkringsbaserade systemet för socialt skydd, så att de kan erhålla rätt till sådant skydd, i synnerhet genom att underlätta sysselsättning av god kvalitet och samordna tillhandahållandet av inkomststöd enligt respektive system. Dessa skyddsnet bör också öka tillgången till hälso- och sjukvård och hälsosamma livsmedel för dem som lever i fattigdom. Medlemsstaterna bör eftersträva att göra sina system för socialt skydd mer ändamålsenliga och effektiva, däribland genom att stödja tillträdet till arbetsmarknaden som helhet, för att förebygga att människor hamnar i fattigdom eller måste förlita sig på minimiinkomst på längre sikt.

¹⁴ Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021).

(20) Även om alla medlemsstaterna har sociala skyddsnet, har de kommit olika långt med att göra dem tillgängliga och tillräckliga. Utformningen varierar mellan medlemsstaterna, vilket återspeglar olika nationella traditioner och skillnader i hur systemen för socialt skydd som helhet är konstruerade, och samspelet mellan monetära förmåner och naturaförmåner. Trots ovanstående står medlemsstaterna inför liknande utmaningar. Viss konvergens har skett, men de reformer som antagits hittills har inte alltid varit tillräckliga eller har genomförts långsamt, vilket också märks på de relevanta långvariga landsspecifika rekommendationer som utfärdats under processen med den europeiska planeringsterminen. I de nationella planerna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens planeras stöd till reformer och investeringar i de berörda medlemsstaterna för att göra deras system för socialt skydd mer ändamålsenliga, bättre utformade och mer resilienta, däribland genom att minimiinkomstens utformning förbättras och att man säkerställer uppåtgående konvergens sett till dess tillräcklighet och täckning. Flera investeringar är också inriktade på att bekämpa energifattigdom och förbättra tillgången till väsentliga tjänster för de utsatta hushållen.

(21) Inkomststöd anses tillräckligt när det säkerställer ett värdigt liv under livets alla skeden. En sund och öppen metod för att fastställa, regelbundet se över och i relevanta fall årligen justera minimiinkomsten, underbyggd med relevanta indikatorer och med hänsyn till hushållens särskilda behov, är nödvändig för att säkerställa att inkomststödet som helhet är tillräckligt. Bedömningen av tillräckligheten kan vägledas med hjälp av referensvärden, som den nationella gränsen för fattigdomsrisk¹⁵ eller metoder som bygger på en nationellt fastställd korg med varor och tjänster som återspeglar levnadskostnaden och behoven hos personer som saknar tillräckliga resurser i en viss medlemsstat eller region. Tillräcklighet kan också riktmärkas mot inkomst från arbete, såsom inkomsten för en låginkomsttagare eller en minimilöntagare, samtidigt som man respekterar gränsen för fattigdomsrisk eller säkerställer levnadskostnaderna och behoven hos personer som saknar tillräckliga resurser. Det säger sig självt att inkomsten från arbete (redan på minimilönenivå) bör vara högre än inkomsten från bidrag, men det finns inga belägg för att det i genomsnitt skulle vara betydligt mindre sannolikt att personer med minimiinkomststöd kan hitta ett arbete. Med tanke på skillnaderna i tillräcklighet mellan länder bör medlemsstaterna uppnå tillräckliga nivåer för det totala inkomststödet på ett gradvis ökande sätt. När medlemsstaterna fastställer och anpassar minimiinkomstnivån bör de ta hänsyn till inflationsnivån (särskilt för livsmedel och energi), ökade levnadskostnader och löneutveckling.

¹⁵ Fattigdomsgränsen definieras som 60 % av den disponibla medianinkomsten per konsumtionsenhet efter sociala transfereringar (Eurostat).

- (22) För vissa grupper kan kriterier för att vara berättigad till minimiinkomst utgöra ett hinder för att få tillgång till den. Barn omfattas i princip som en del av hushållet. När åldersgränsen är satt för sökande över 18 år kan det dock begränsa tillgången för unga vuxna. Restriktioner som har att göra med en viss minimitid som lagligt bosatt kan begränsa tillgången för utländska medborgare i ett land, och avsaknad av permanent adress gör det svårt för hemlösa eller personer som bor i mindre gynnade områden (t.ex. romska bosättningar) att få del av minimiinkomst. Behovsprövning är en nödvändig del i att säkerställa att minimiinkomst riktas in rätt, men det kan också uppstå otillräcklig täckning när en gräns för det högsta totala värdet av inkomst och tillgångar sätts för lågt vid behovsprövningen, så att vissa hushåll blir uteslutna fastän de är fattiga. Införandet av t.ex. icke-diskriminerande kriterier för tillgång till en minimiinkomst ska inte påverka de undantag från likabehandling som föreskrivs eller tillåts i unionsrätten, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG.
- (23) Luckor i minimiinkomstens täckning bör hanteras och det bör säkerställas att täckningen är kontinuerlig under de olika livsfaserna, genom att öppna och icke-diskriminerande tillgångskriterier införs. Ålder, en permanent adress eller krav på oproportionerligt lång laglig vistelse i landet bör inte utgöra hinder för tillgång till minimiinkomst. Behovsprövningen omfattar vanligtvis olika typer av inkomster (t.ex. från arbete eller förmåner som redan beviljats) och vissa tillgångar (t.ex. egendom). Gränserna vid behovsprövning och de typer av inkomster och tillgångar som undantas från behovsprövning bör återspegla ett värdigt liv för hushåll av olika typer och storlekar i en viss medlemsstat. Låga inkomster av förvärvsarbete (t.ex. engångsinkomster eller oregelbundna inkomster) bör behandlas proportionerligt vid behovsprövningen så att man slår vakt om incitamenten att arbeta för dem som kan arbeta och inte utestänger sökande från att ta ut (eventuellt lägre) förmåner. Tillgång till minimiinkomst behöver beviljas skyndsamt och utan onödigt dröjsmål, och rättigheten bör vara obegränsad, förutsatt att de sökande fortsätter att uppfylla kriterierna för stödberättigande och särskilda villkorskriterier som regelbundet ska ses över. Den normala tidsfristen på 30 dagar för att behandla ansökan från inlämnandet kan avbrytas om det är nödvändigt att fastställa alla fakta, förutsatt att personer som saknar tillräckliga resurser om möjligt får lämpligt provisoriskt bistånd.

- (24) I tider av ekonomisk nedgång och olika typer av krissituationer kan flexibilitet i utformningen av minimiinkomst vara viktigt för att lindra de negativa sociala konsekvenserna och för att fungera stabiliserande för ekonomin, däribland genom att tillfälligt förenkla tillgången, lätta på stödberättigandekriterierna eller förlänga varaktighetstiden för bidragen. Finanspolitiska konsolideringsåtgärder som leder till sänkta skyddsnivåer snarare än mer ändamålsenliga system bör endast användas som en sista utväg, och då åtföljas av en bedömning av fördelningseffekter för att lindra de negativa effekterna för de mest utsatta. Skyddsnivån bör under alla omständigheter förbli tillräcklig.
- (25) Oproportionerlig administrativ börda, bristande kännedom eller rädsla för stigmatisering eller diskriminering kan medföra att de som är berättigade till minimiinkomst inte ansöker om det. Om man undviker uppsplittrade system, säkerställer att ansökningsförfarandena är allmänt tillgängliga och enkla och erbjuder administrativt stöd till potentiella sökande, kan det göra att minimiinkomsten utnyttjas mer. Det behövs ytterligare åtgärder för att underlätta att minimiinkomst utnyttjas av hushåll med ensamstående föräldrar, som huvudsakligen är kvinnor. Med respekt för dataskyddsreglerna bör dessutom insatser göras för att särskilt nå ut till socialt mindre gynnade områden och de mest marginaliserade hushållen, däribland romer. Dålig tillgång till digitala verktyg eller bristande färdigheter i att använda dem kan också utgöra ett hinder mot faktisk tillgång, inbegripet för personer med funktionsnedsättning. Genom regelbunden övervakning och analys av relevanta data går det att få en uppfattning om vad det dåliga utnyttjandet beror på och förbättra den politiska responsen på detta.

- (26) Även om behovsprövning görs på hushållsnivå tar den ofta inte hänsyn till vad enskilda personer inom hushållet har för ställning, eventuell ojämlik fördelning av familjeinkomsterna och önskan om oberoende. Detta påverkar i synnerhet kvinnor, eftersom det är mer sannolikt att de har lägre inkomster, lägre lön och större omsorgsansvar. Utan att nödvändigtvis ändra metoderna för behovsprövning och öka hushållens totala förmånsnivå kan lösningar i enlighet med nationell lagstiftning och praxis som gör det lättare för enskilda medlemmar i hushållet att ta emot sin andel av inkomststødet bidra till jämställdhet och ekonomiskt oberoende och inkomstrygghet för kvinnor, unga vuxna och personer med funktionsnedsättning.

- (27) Att stärka inkluderande arbetsmarknader som är tillgängliga för alla är viktigt för att minska det långsiktiga beroendet av inkomststöd. Aktiveringskrav och aktiva arbetsmarknadsåtgärder kan uppmuntra människor att anstränga sig mer med arbetssökandet och tacka ja till arbetserbjudanden, om det innefattar stödtjänster som rådgivning, coaching och hjälp med arbetssökande samt åtgärder för balans mellan arbetsliv och privatliv. I enlighet med rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti¹⁶ bör särskild uppmärksamhet ägnas unga som varken arbetar eller studerar¹⁷ och som löper risk för fattigdom eller social utestängning, genom att så snabbt som möjligt få dem tillbaka in i utbildning eller in på arbetsmarknaden, samtidigt som mottagandet av inkomststöd bör kopplas till särskilt kraftiga aktiveringsåtgärder. I enlighet med strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning bör särskild uppmärksamhet också ägnas behoven hos personer med funktionsnedsättning. Övergången till sysselsättning i alla åldrar kan underlättas genom möjligheter till kompetenshöjning och omskolning, personanpassat stöd och vägledning som tillgodoser särskilda behov, säkerställande av tillgång till arbeten av god kvalitet, främjande av bevarande av arbetstillfällen och möjliggörande av karriärmöjligheter. Genom att löpande se över positiva och negativa incitament i skatte- och bidragssystemen, gradvis fasa ut inkomststödet när ett arbete påbörjas eller ge möjlighet att kombinera stödet med inkomster går det att höja hushållens disponibla inkomst och därmed få det att löna sig att arbeta, minska fattigdomen bland förvärvsarbetande och ge incitament till formell sysselsättning. Samtidigt behöver arbetsrelaterade förmåner vara noggrant utformade för att undvika låglönefallor.
- (28) Sysselsättning i den sociala ekonomin skulle kunna vara ett steg på vägen mot andra sektorer på arbetsmarknaden. Övergången till sysselsättning bör göras lättare genom att arbetsgivarna erbjuds särskilt åtgärder, åtföljda av målinriktade finansiella incitament där det behövs.

¹⁶ Rådets rekommendation av den 30 oktober 2020 om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti och om ersättande av rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti (EUT C 372, 4.11.2020).

¹⁷ Som varken arbetar eller studerar (NEET – *not in employment, education or training*).

- (29) Tjänster för social inkludering, exempelvis socialt arbete, rådgivning, coachning, mentorskap, psykologiskt stöd och olika rehabiliteringssystem, samt åtgärder som underlättar tillgången till andra möjliggörande eller väsentliga tjänster, är också nödvändiga för att bygga upp stabila sociala skyddsnät. Insatserna bör också fortsätta för att förbättra kvaliteten på tjänsterna, i enlighet med den frivilliga europeiska kvalitetsramen för sociala tjänster¹⁸, och för att säkerställa den kontinuerliga tillgången till väsentliga tjänster. Det behövs även kraftigare åtgärder för att ta itu med finansiella och icke-finansiella hinder som hämmar jämlik och allmän tillgång till tjänster.
- (30) Ett mer individualiserat stöd med syftet att identifiera och ta sig an de komplexa behoven hos personer som saknar tillräckliga resurser och deras hushåll kan bidra avsevärt till att integrera dem socialt och ekonomiskt. En behovsbedömning är en förutsättning för att göra upp en specialanpassad inkluderingsplan som omfattar personer som saknar tillräckliga resurser i ett visst hushåll (individuellt eller gemensamt), med fastställande av vad för slags stöd som behövs och överenskomna mål. Stödet bör innefatta på lämpligt sätt följdordnade åtgärder för social inkludering eller aktiva arbetsmarknadsåtgärder, beroende på individuell situation och tillgängligheten för arbete, samtidigt som en balans mellan positiva incitament och aktiveringskrav säkerställs¹⁹. De avtal om återinträde på arbetsmarknaden som ingåtts i enlighet med rådets rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden²⁰ kan också tjäna detta syfte och vid behov anpassas i enlighet med detta.

¹⁸ En frivillig europeisk kvalitetsram för sociala tjänster, SPC/2010/10 final.

¹⁹ Det finns belegg för att mer aktivt arbetssökande faktiskt leder till ökad sysselsättning, medan det saknas belegg för att regler om hårdare påföljder har en liknande positiv effekt på sysselsättningen. Se OECD, *Does Demanding Activation Work? A Comparative Analysis of the Effects of Unemployment Benefit Conditionality on Employment in 21 Advanced Economies, 1980–2012*.

²⁰ Rådets rekommendation av den 15 februari 2016 om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden (EUT C 67, 20.2.2016).

- (31) Ändamålsenliga styrningsmekanismer är nyckeln till att åstadkomma stabila sociala skyddsnet. Vid administrationen av förmånerna och tjänsterna bör man utnyttja de verktyg som den digitala omställningen erbjuder, samtidigt som man undviker att någon utesluts p.g.a. den digitala klyftan. Det bör göras insatser för att säkerställa att de befintliga systemen och förmånerna är nära samordnade och anpassade efter varandra, och även samordnade med andra strategier. Särskilt behöver man uppmärksamma en förstärkning av alla involverade institutioners operativa förmåga. Datautbyte och närmare samarbete över olika styrnings- och tjänstenivåer, däribland genom formella avtal eller gemensamma kontaktpunkter, underlättar ett bättre integrerat stöd. Tillförlitlig övervakning och regelbunden bedömning av åtgärdernas effekt, där alla berörda parter är involverade, kan bidra till ökad effektivitet, väl underbyggt politiskt beslutsfattande och mer insyn i de nationella systemen.
- (32) Det civila samhällets organisationer spelar ofta en viktig kompletterande roll i kampen mot fattigdom och social utestängning. Deras särskilda verksamhet kan stödja offentliga myndigheter i utformningen och genomförandet av inkluderings- och aktiveringsstrategier. Genom att tillhandahålla både materiellt och psykosocialt stöd till de mest utsatta bidrar det civila samhällets organisationer till att återställa den mänskliga värdigheten och stödja social delaktighet, samtidigt som man vägleder dem som kan arbeta på vägen till sysselsättning.
- (33) Ömsesidiga lärdomar och utbyte av bästa praxis på unionsnivå, tillsammans med analysarbete för att ytterligare utveckla den befintliga ramen för riktmärkning för minimiinkomst på unionsnivå, inbegripet genom att göra relevanta indikatorer mer tillgängliga och jämförbara och uppgifterna regelbundna, bör vara till hjälp för medlemsstaterna när de utformar och genomför nationella reformer.

- (34) Det finns unionsmedel tillgängliga till stöd för att genomföra denna rekommendation. Inom Europeiska socialfonden²¹ bör varje medlemsstat avsätta minst 25 % av denna fond till att bekämpa social utestängning. Europeiska regionala utvecklingsfonden och InvestEU kan också stödja investeringar i stödinfrastruktur, såsom subventionerat boende och tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg, men också utrustning och tillgång till kvalitativa tjänster. Instrumentet för tekniskt stöd och faciliteten för återhämtning och resiliens är redan till hjälp för medlemsstaterna med att utforma och genomföra strukturella reformer på området minimiinkomst.
- (35) Genomförandet av denna rekommendation får inte användas för att sänka den skyddsnivå som finns i befintlig nationell lagstiftning eller som beskrivs i rekommendation 92/441/EEG. Medlemsstaterna uppmanas att införa eller behålla mer gynnsamma bestämmelser än dem som rekommenderas här.
- (36) Den övergripande hållbarheten i de offentliga finanserna och en tillräckligt finansierad minimiinkomst är väsentligt för resiliens, effektivitet och ändamålsenlighet. Genomförandet av denna rekommendation bör inte i väsentlig grad påverka den finansiella jämvikten i medlemsstaternas system för socialt skydd.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013, EUT L 231, 30.6.2021.

- (37) Bedömningar av fördelningseffekter är ett användbart verktyg för att fånga upp hur budgetåtgärder och andra reformer och investeringar påverkar olika inkomstgrupper, däribland de mest utsatta. Därmed kan en sådan bedömning av fördelningseffekter göra att skatte- och bidragsreformer utformas mer effektivt och ändamålsenligt, så att ingen lämnas utanför. I ett meddelande från kommissionen finns vägledning till medlemsstaterna om hur de bäst bygger in bedömningar av fördelningseffekter i sina beslutsfattandeprocesser²².
- (38) Denna rekommendation antas med full respekt för medlemsstaternas behörighet att fastställa och organisera sina system för socialt skydd.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

SYFTE

1. I syfte att säkerställa ett värdigt liv under livets alla skeden syftar denna rekommendation till att bekämpa fattigdom och social utestängning genom att främja ett tillräckligt inkomststöd, i synnerhet genom minimiinkomst, och faktisk tillgång till möjliggörande och väsentliga tjänster för personer som saknar tillräckliga resurser, och främja integration på arbetsmarknaden av dem som kan arbeta, i enlighet med strategin för aktiv inkludering.

²² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Bättre bedömning av fördelningseffekter av medlemsstaternas politik.(COM(2022) 494 final).

DEFINITIONER

2. I denna rekommendation gäller följande definitioner:

- a) *personer som saknar tillräckliga resurser*: personer som bor i hushåll med otillräckliga, oregelbundna eller osäkra monetära och materiella resurser, som är outhållbara för deras hälsa och befinnande och för att de ska kunna delta i det ekonomiska och sociala livet.
- b) *inkomststöd*: alla typer av monetära förmåner som totalt tillhandahålls till hushållet och dess medlemmar, inklusive minimiinkomstförmåner.
- c) *minimiinkomst*: icke-avgiftsfinansierade och behovsprövade skyddsnet som sista utväg för personer som saknar tillräckliga resurser, och som fungerar inom systemen för socialt skydd.
- d) *täckning*: rätten att ta del av minimiinkomst enligt definitionen i den nationella lagstiftningen.
- e) *utnyttjande*: andelen personer som saknar tillräckliga resurser, som har rätt att ta del av minimiinkomst och som faktiskt tar del av den.
- f) *möjliggörande tjänster*: tjänster inriktade på särskilda behov hos personer som saknar tillräckliga resurser, för att säkerställa att de kan integreras i samhället och i relevanta fall på arbetsmarknaden, inbegripet tjänster för social inkludering, exempelvis socialt arbete, rådgivning, coachning, mentorskap, psykologiskt stöd samt rehabilitering och andra allmänna möjliggörande tjänster, inklusive förskoleverksamhet och barnomsorg, hälso- och sjukvård, långtidsvård, utbildning och bostad.

- g) *väsentliga tjänster*: inbegriper vatten och avlopp, energi, transport, finansiella tjänster och digital kommunikation.
- h) *faktisk tillgång till tjänster*: en situation där relevanta tjänster är lättåtkomliga, överkomliga i pris, tillgängliga, av god kvalitet, tillhandahålls i rätt tid och där de potentiella användarna har jämlik tillgång till dem och är medvetna om att de finns och om rätten att använda dem.
- i) *inkluderingsplan*: ett avtal eller en uppsättning avtal som ingås med personer som saknar tillräckliga resurser, i syfte att främja att de blir socialt inkluderade och, för dem som kan arbeta, integreras på arbetsmarknaden.

TILLRÄCKLIGT INKOMSTSTÖD

3. Medlemsstaterna rekommenderas att tillhandahålla och, vid behov, stärka stabila sociala skyddsnät som garanterar ett värdigt liv under livets alla skeden, och där ett tillräckligt inkomststöd, som innefattar minimiinkomstförmåner, kombineras med andra åtföljande monetära förmåner och naturaförmåner, som ger faktisk tillgång till möjliggörande och väsentliga tjänster. Tillhandahållande av naturaförmåner kan stödja robusta inkomststödsystem.
4. För att säkerställa tillräckligt inkomststöd rekommenderas medlemsstaterna att fastställa nivån för minimiinkomsten genom en öppen och stabil metod som definieras i nationell lag och inbegriper relevanta berörda parter. Det rekommenderas att metoden tar hänsyn till totala inkomstkällor, hushållens särskilda behov och mindre gynnade förhållanden, inkomsten för en låginkomsttagare eller minimilöntagare, levnadsstandarder och köpkraft, prisnivåer och deras respektive utveckling samt andra relevanta aspekter.

5. Samtidigt som man slår vakt om incitamenten att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden och förbli där för dem som kan arbeta, rekommenderas att inkomststödet för personer som saknar tillräckliga resurser når en nivå som minst motsvarar något av följande:
 - a) Den nationella gränsen för fattigdomsrisk.
 - b) Det monetära värdet på nödvändiga varor och tjänster, däribland livsmedel, bostad, hälso- och sjukvård och väsentliga tjänster som är tillräckliga enligt de nationella definitionerna.
 - c) Andra nivåer som är jämförbara med de nivåer som avses i led a eller b, fastställda i nationell lagstiftning eller praxis.
6. Medlemsstaterna rekommenderas att gradvis uppnå den tillräckliga nivå för inkomststöd som föreskrivs i punkt 5 senast 2030, samtidigt som de säkerställer hållbarheten i de offentliga finanserna.
7. Det rekommenderas att medlemsstaterna regelbundet ser över och där så krävs justerar nivån på minimiinkomsten för att upprätthålla inkomststödet tillräcklighet, samtidigt som hänsyn tas till naturaförmåner.
8. För att främja jämställdhet, inkomsttrygghet och ekonomiskt oberoende för kvinnor, unga vuxna och personer med funktionsnedsättning, rekommenderas medlemsstaterna att säkerställa en möjlighet att begära att inkomststödet tillhandahålls till enskilda medlemmar i hushållet.

MINIMIINKOMSTENS TÄCKNING

9. Medlemsstaterna rekommenderas att säkerställa att alla personer, inbegripet unga vuxna, som saknar tillräckliga resurser omfattas av den minimiinkomst som fastställs i lagen, och att definiera följande:
- a) Öppna och icke-diskriminerande stödberättigandekriterier, där man skyddar den faktiska tillgången till minimiinkomst och oavsett om det finns någon permanent adress eller inte, och samtidigt säkerställer att den lagliga vistelsetiden är proportionerlig.
 - b) Gränser vid behovsprövning som återspeglar levnadsstandarden i en medlemsstat för hushåll av olika typer och storlekar och tar hänsyn till hushållets övriga typer av inkomster (och tillgångar) på ett proportionerligt sätt.
 - c) Den tid som behövs för att behandla ansökan, samtidigt som det säkerställs att beslutet utfärdas utan onödigt dröjsmål och i praktiken inom 30 dagar från att ansökan lämnades in.
 - d) Kontinuiteten i tillgången till minimiinkomst så länge som personer som saknar tillräckliga resurser uppfyller de kriterier och villkor för stödberättigande som fastställs i lag, med granskningar av stödberättigande utförda med regelbundna mellanrum, samtidigt som personer som kan arbeta ges tillgång till särskilda och proportionella aktiva inkluderingsåtgärder.
 - e) Enkla, snabba, opartiska och kostnadsfria förfaranden för klagomål och överklagan, samtidigt som det säkerställs att personer som saknar tillräckliga resurser blir informerade om och har faktisk tillgång till sådana förfaranden.
 - f) Åtgärder som säkerställer att det i sociala skyddsnet finns lyhördhet för olika typer av kriser och effektivt kan mildra de negativa socioekonomiska konsekvenserna av sådana kriser.

UTNYTTJANDE AV MINIMIINKOMSTEN

10. Det rekommenderas att medlemsstaterna uppmuntrar eller underlättar ett fullständigt utnyttjande av minimiinkomsten genom att
- a) minska den administrativa bördan, däribland genom att förenkla ansökningsförfarandena och säkerställa vägledning steg för steg för dem som behöver det, samtidigt som man uppmärksammar tillgången till digitala och icke-digitala verktyg,
 - b) säkerställa tillgång till användarvänlig, kostnadsfri och uppdaterad information om rättigheter och skyldigheter kopplade till minimiinkomst,
 - c) kontakta personer som saknar tillräckliga resurser för att öka deras kännedom och underlätta utnyttjande, särskilt i hushåll med ensamstående föräldrar, och inbegripet genom att involvera relevanta berörda parter på nationell, regional och lokal nivå,
 - d) vidta åtgärder för att bekämpa stigmatisering och omedveten partiskhet som kan hänföras till fattigdom och social utestängning,
 - e) vidta åtgärder för att förbättra eller utveckla utvärderingsmetoder och regelbundet bedöma bristande utnyttjande av minimiinkomst i enlighet med sådana metoder, och i tillämpliga fall tillhörande åtgärder för aktiva arbetsmarknadsåtgärder, identifiera hindren och sätta in avhjälpande åtgärder.

TILLTRÄDE TILL INKLUDERANDE ARBETSMARKNADER

11. För att främja höga sysselsättningsnivåer och inkluderande arbetsmarknader rekommenderas medlemsstaterna att, i relevanta fall i samarbete med arbetsmarknadens parter, säkerställa aktivering på arbetsmarknaden, undanröja hinder för att komma in i eller tillbaka till sysselsättning och förbli där, stödja personer som kan arbeta på deras väg till sysselsättning av god kvalitet, säkerställa incitament att arbeta, bekämpa fattigdom bland förvärvsarbetande och segmentering på arbetsmarknaden, ge incitament till formell sysselsättning, bekämpa odeklarerat arbete och underlätta arbetstillfällena, på följande sätt:
- a) Säkerställa att krav på aktivering ger tillräckliga incitament att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden och att de är gradvisa och proportionerliga. Unga vuxna bör särskilt uppmärksammas så att de leds tillbaka till utbildning eller arbetsmarknad så fort som möjligt.
 - b) Förbättra investeringarna i humankapitalet genom inkluderande utbildningspolitik, med stöd till kompetenshöjning och omskolning, i synnerhet för dem med låga eller inaktuella färdigheter, och inbegripet genom samarbete med arbetsmarknadens parter.
 - c) Sörja för möjlighet att kombinera inkomststöd med inkomster från arbete, stegvis fasa ut inkomststödet eller behålla rätten till inkomststöd under kortvarigt eller sporadiskt arbete, provanställningar eller praktik.
 - d) Regelbundet se över de positiva och negativa incitamenten i skatte- och bidragssystemen.
 - e) Stödja arbetstillfällena i den sociala ekonomin, däribland genom tillhandahållande av praktisk arbetslivserfarenhet.
 - f) Underlätta övergången till sysselsättning genom att erbjuda åtgärder till arbetsgivare och arbetstagare, såsom incitament till rekrytering, stöd under eller efter placeringen, mentorskap, rådgivning, främjande av bevarande av arbetstillfällena samt karriärmöjligheter.

TILLGÅNG TILL MÖJLIGGÖRANDE OCH VÄSENTLIGA TJÄNSTER

12. Medlemsstaterna rekommenderas att säkerställa följande:
- a) Faktisk och jämlik tillgång till möjliggörande tjänster, däribland i enlighet med de kvalitetsprinciper som definieras i den frivilliga europeiska kvalitetsramen för sociala tjänster.
 - b) Skydd för kontinuiteten i den faktiska tillgången till väsentliga tjänster, inklusive energi.
 - c) Hantering av ekonomiska och icke-ekonomiska hinder mot faktisk tillgång till möjliggörande och väsentliga tjänster.

INDIVIDUALISERAT STÖD

13. För att ta itu med olika hinder som personer som saknar tillräckliga resurser möter för social inkludering och, för dem som kan arbeta, för sysselsättning, rekommenderas medlemsstaterna att utarbeta en individualiserad strategi och samordna tillhandahållandet av tjänster genom följande:
- a) Genomföra en multidimensionell behovsbedömning där man utreder hinder för social inkludering och sysselsättning och då identifierar möjliggörande och väsentliga tjänster som är nödvändiga för att hantera dessa hinder och fastställa vilket stöd som behövs.

- b) På grundval av detta senast tre månader efter att tillgång erhållits till minimiinkomst göra upp en inkluderingsplan som bör omfatta
1. definition av gemensamma mål och tidslinjer,
 2. förslag till ett stödpaket som är anpassat efter individuella behov och består av aktiva arbetsmarknadsåtgärder och/eller åtgärder som gynnar social inkludering,
 3. tilldela en handläggare eller en enda kontakt- och tjänstepunkt som ska säkerställa kontinuerligt stöd, i god tid ordna remisser till relevanta tjänster och regelbundet se över framstegen med att genomföra inkluderingsplanen.
- c) för personer som saknar tillräckliga resurser och som är långtidsarbetslösa en översyn och vid behov en anpassning av det befintliga avtalet om återinträde på arbetsmarknaden i enlighet med rekommendationen om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden så att det kompletteras med inslag från den inkluderingsplan som avses i led b.

STYRNING, ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING

14. För att ändamålsenligt utforma och genomföra stabila sociala skyddsnät på nationell, regional och lokal nivå rekommenderas medlemsstaterna att
- a) undvika klyftor och överlappningar mellan och fragmentering av olika förmåner och system, för att sörja för ett sammanhängande paket med inkomststöd, aktiveringsåtgärder och möjliggörande tjänster,
 - b) stärka den operativa kapaciteten hos de myndigheter som ansvarar för inkomststöd, arbetsförmedlingstjänster och tillhandahållare av möjliggörande tjänster, och förbättra deras samarbete, däribland genom datautbyte och främjande av ytterligare modeller för integrerade tjänster,
 - c) stärka relevanta berörda parter, såsom regionala och lokala myndigheter, arbetsmarknadens parter, organisationer i det civila samhället och aktörer i den sociala ekonomin, för att de ändamålsenligt ska kunna vara med och utforma, genomföra, övervaka och utvärdera minimiinkomstsystemen,
 - d) säkerställa tillräcklig finansiering av de sociala skyddsnäten på ett sätt som är samstämmigt med de offentliga finansernas övergripande hållbarhet.

15. För att få bättre underlag för det politiska beslutsfattandet rekommenderas medlemsstaterna att göra följande:

- a) Kontinuerligt övervaka genomförandet av inkomststödspolitiken, i synnerhet minimiinkomst, och tillhörande aktiva arbetsmarknadsåtgärder, tillgången till tjänster, däribland genom att förbättra tillgången till och kvaliteten på relevanta data, uppdelade efter kön, ålder och, om tillgängligt, funktionsnedsättning, på alla styrningsnivåer och genom att utföra regelbundna utvärderingar, och göra anpassningar så att målen i denna rekommendation kan uppnås på effektivast möjliga sätt.
- b) Med respekt för dataskyddsreglerna utveckla eller förbättra mekanismer så att det går att följa upp personer som saknar tillräckliga resurser med avseende på deras sociala inkludering eller övergång till sysselsättning.
- c) Regelbundet informera kommissionen om de åtgärder som vidtagits eller planeras för att genomföra denna rekommendation, i relevanta fall på grundval av befintliga nationella strategier, planer eller rapporter, inbegripet sådana som lämnats in inom ramen för befintliga rapporteringsmekanismer, såsom den öppna samordningsmetoden, den europeiska planeringsterminen och andra relevanta unionsmekanismer för programplanering och rapportering. Den första rapporten bör omfatta resultaten och rekommendationerna från de utvärderingar som avses i led a.

16. Rådet välkomnar kommissionens avsikt att

- a) fortsätta att arbeta tillsammans med medlemsstaterna i kommittén för socialt skydd med ramen för riktmärkning av minimiinkomst och göra relevanta indikatorer och data mer tillgängliga och jämförbara,
- b) stärka det ömsesidiga lärandet och spridningen av resultat och god praxis mellan medlemsstaterna,
- c) på grundval av de dokument som avses i punkt 15 c och inom kommittén för socialt skydd, regelbundet gå igenom de framsteg som görs med att genomföra denna rekommendation, i nära samarbete med sysselsättningskommittén och nätverket av offentliga arbetsförmedlingar med avseende på tillträdet till inkluderande arbetsmarknader, och vart tredje år förbereda en gemensam rapport från kommissionen och kommittén för socialt skydd om de framsteg som gjorts med genomförandet av denna rekommendation,

- d) övervaka framstegen med genomförandet av denna rekommendation i samband med den europeiska planeringsterminen, inbegripet i samarbete med kommittén för socialt skydd,
- e) utvärdera de åtgärder som vidtas utifrån denna rekommendation, i synnerhet med avseende på dess inverkan när det gäller att minska fattigdom och social utestängning, höja sysselsättningsnivåerna och förbättra deltagandet i utbildning, och rapportera till rådet senast 2030.

17. Rekommendation 92/441/EEG ska ersättas med denna rekommendation.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
